

РЕШЕНИЕ (ОВППС) 2018/2010 НА СЪВЕТА**от 17 декември 2018 година**

в подкрепа на борбата с незаконното разпространение и трафика на малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ) и боеприпаси за тях и тяхното въздействие в Латинска Америка и Карибския басейн в рамките на Стратегията на ЕС срещу незаконните огнестрелни оръжия, малки оръжия и леки въоръжения и боеприпаси за тях „Гарантиране на сигурността на оръжията и защитата на гражданите“

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 28, параграф 1 и член 31, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

- (1) На 19 ноември 2018 г. Съветът прие Стратегията на ЕС срещу незаконните огнестрелни оръжия, малки оръжия и леки въоръжения и боеприпаси за тях, озаглавена „Гарантиране на сигурността на оръжията и защитата на гражданите“ („стратегията на ЕС за МОЛВ“), в която се задават насоки за действията на Съюза по отношение на малките оръжия и леките въоръжения (МОЛВ).
- (2) В стратегията на ЕС за МОЛВ се отбелязва, че Съюзът ще се стреми към синергии със съответните американски държави и регионални организации за намаляване на незаконното разпространение и трафика на МОЛВ с цел намаляване на въоръженото насилие и престъпната дейност.
- (3) Латинска Америка и Карибският басейн са идентифицирани като региони, които са сериозно засегнати от разпространението и прекомерното натрупване на МОЛВ.
- (4) На проведената през 2016 г. шеста двугодишна среща на държавите относно приетата на 20 юли 2001 г. Програма за действие на ООН за предотвратяване, борба и премахване на незаконната търговия с МОЛВ във всичките ѝ аспекти („Програма за действие“), всички държави — членки на ООН, потвърдиха ангажимента си за предотвратяване на незаконния трафик на МОЛВ. Държавите приветстваха постигнатия напредък в укрепването на подрегионалното и регионалното сътрудничество и поеха ангажимент да създадат или укрепят, по целесъобразност, съответните механизми за сътрудничество, координация и обмен на информация, включително обмена на добри практики, с оглед подпомагане на изпълнението на програмата за действие.
- (5) Организацията на американските държави (ОАД) изпълнява функцията на секретариат на Межамериканската конвенция за борба с незаконното производство и трафика на огнестрелни оръжия, боеприпаси, взривни вещества и други свързани с тях материали (CIFTA) и координира и осъществява регионални инициативи за борба с незаконните МОЛВ в Северна и Южна Америка.
- (6) Съюзът желае да финансира проект за намаляване на заплахата от незаконното разпространение и трафика на МОЛВ и боеприпаси за тях в Латинска Америка и Карибския басейн,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

С оглед изпълнението на Стратегията на ЕС срещу незаконните огнестрелни оръжия, малки оръжия и леки въоръжения и боеприпаси за тях, озаглавена „Гарантиране на сигурността на оръжията и защитата на гражданите“ („стратегията на ЕС за МОЛВ“) и с цел утвърждаване на мира и сигурността, проектът на ОАД за намаляване на заплахата от незаконно разпространение и трафика на МОЛВ и боеприпаси за тях в Латинска Америка и Карибския басейн, който ще се подпомага от Съюза, има следните конкретни цели:

- укрепване на физическата сигурност и системите за управление на националните военни и други институционални запаси чрез подобряване на мерките за сигурност на обектите и инвентарен контрол,
- укрепване на националните способности за унищожаване на иззети, излишни или небезопасени МОЛВ и боеприпаси,
- засилване на националния капацитет за маркиране и проследяване на МОЛВ и поощряване на регионалното сътрудничество при проследяването на конфискувани оръжия и боеприпаси,
- подобряване на механизмите за трансфер на МОЛВ чрез националното законодателство, граничен контрол и регионална координация, и

- насърчаване на социално отговорно поведение в избрани общности, с насоченост към групите, които са силно засегнати от въоръженото насилие, включително чрез кампании за предаване на притежаваните оръжия или други стратегии, целящи намаляване на последиците на местно равнище от насилствената престъпност.

Съюзът финансира проекта, който е подробно описан в приложението.

Член 2

1. Върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност („върховният представител“) отговаря за изпълнението на настоящото решение.
2. Техническото изпълнение на проекта, посочен в член 1, се извършва от ОАД.
3. ОАД изпълнява задачите си под ръководството на върховния представител. За тази цел върховният представител постига необходимите договорености с ОАД.

Член 3

1. Референтната сума за изпълнението на финансирания от Съюза проект, посочен в член 1, е 3 000 000 EUR. Програмата се финансира изцяло от Съюза с непаричен принос от Министерството на външните работи на Испания и бенефициера.
2. Разходите, които се финансират от референтната сума по параграф 1, се управляват в съответствие с процедурите и правилата, приложими за бюджета на Съюза.
3. Комисията упражнява надзор върху правилното управление на разходите, посочени в параграф 1. За тази цел тя сключва необходимото споразумение с ОАД. В споразумението се предвижда, че ОАД трябва да осигурява видимост на приноса на Съюза, съответстваща на неговия размер.
4. Комисията полага усилия да сключи споразумението, посочено в параграф 3, възможно най-скоро след влизането в сила на настоящото решение. Тя информира Съвета за евентуални трудности в хода на този процес, както и за датата на сключване на споразумението.

Член 4

1. Върховният представител докладва на Съвета за изпълнението на настоящото решение въз основа на редовни тримесечни доклади, изготвяни от ОАД. Тези доклади служат за основа на оценката, осъществявана от Съвета.
2. Комисията докладва за финансовите аспекти на проекта, посочен в член 1.

Член 5

1. Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.
2. Срокът на действие на настоящото решение изтича 36 месеца след датата на сключване на споразумението, посочено в член 3, параграф 3, или, ако в рамките на този срок не е сключено споразумение, шест месеца след датата на влизане в сила на настоящото решение.

Съставено в Брюксел на 17 декември 2018 година.

За Съвета
Председател
E. KÖSTINGER

ПРИЛОЖЕНИЕ

ПРОЕКТ ОТНОСНО БОРБАТА С НЕЗАКОННОТО РАЗПРОСТРАНЕНИЕ И ТРАФИКА НА МАЛКИ ОРЪЖИЯ И ЛЕКИ ВЪОРЪЖЕНИЯ (МОЛВ) И БОЕПРИПАСИ ЗА ТЯХ И ТЯХНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ В ЛАТИНСКА АМЕРИКА И КАРИБСКИЯ БАСЕЙН В РАМКИТЕ НА СТРАТЕГИЯТА НА ЕС СРЕЩУ НЕЗАКОННИТЕ ОГНЕСТРЕЛНИ ОРЪЖИЯ, МАЛКИ ОРЪЖИЯ И ЛЕКИ ВЪОРЪЖЕНИЯ И БОЕПРИПАСИ ЗА ТЯХ „ГАРАНТИРАНЕ НА СИГУРНОСТТА НА ОРЪЖИЯТА И ЗАЩИТАТА НА ГРАЖДАНИТЕ“

1. Въведение и цели

1.1. Въведение

Разпространението на незаконни малки оръжия, леки въоръжения и боеприпаси е един от основните фактори, допринасящи за високите нива на насилие и нестабилност в няколко държави в Латинска Америка и Карибския басейн. Почти половината от жертвите на убийства са на възраст между 15 и 29 години и използването на огнестрелно оръжие е особено разпространено в региона, където две трети (66 %) от убийствата се извършват с огнестрелни оръжия. Статистическите данни, обобщени от центъра *Small Arms Survey* и публикувани в документа относно глобалния проблем с въоръженото насилие (*Global Burden of Armed Violence*) от 2015 г., показват, че в периода 2010–2015 г. десетте държави с най-висок процент смъртни случаи, свързани с използване на МОЛВ, са американски държави, като във всяка от тях процентът на жертви на убийства с огнестрелни оръжия надхвърля 20 души на 100 000 души от населението.

Правителствата на държавите от Латинска Америка и Карибския басейн се противопоставят на незаконното производство и трафика на оръжия, като подкрепят няколко международни инструмента, в това число Междоамериканската конвенция за борба с незаконното производство и трафика на огнестрелни оръжия, боеприпаси, взривни вещества и други свързани с тях материали (CIFTA), Програмата за действие на ООН за малките оръжия и леките въоръжения и Международния инструмент за проследяване. Независимо от това военните сили и другите сили за сигурност притежават големи запаси от МОЛВ и боеприпаси за тях, които често тези запаси са зле обезопасени или липсва строга отчетност за тях. Всяка година силите за сигурност в региона изземват хиляди незаконни МОЛВ и тонове боеприпаси. Част от иззетия материал е проследен до военни запаси както в региона, така и извън него, като националният капацитет за противодействие не е достатъчен за справяне с добре финансираните престъпни организации, включително за трафик на наркотици, транснационални престъпни групи и международни трафиканти на оръжие.

Доказано е, че не само разпространението на малки оръжия, но и достъпът на населението като цяло до огнестрелни оръжия също увеличава риска от насилие с огнестрелни оръжия. В доклада си относно положението с насилието в световен мащаб (*Global Status Report on Violence*) от 2014 г. Световната здравна организация (СЗО) посочва, на базата на хоризонтално проучване в страните участнички, че достъпът до огнестрелно оръжие е рисков фактор за извършването на убийство. Освен това в доклада се отбелязва, че огнестрелните оръжия като цяло са широко разпространени в Северна и Южна Америка и че са най-често използваното оръжие при насилствени сблъсъци. Друга констатация в доклада е, че улесняването на достъпа до огнестрелни оръжия и други оръжия и прекомерната употреба на алкохол също са тясно свързани с множество форми на насилие.

Друг важен въпрос, който трябва да се разгледа е фактът, че достъпът до огнестрелни оръжия засяга по различен начин мъжете и жените. Широкото разпространение на огнестрелни оръжия допринася за големия брой заплахи, извършени с използване на такъв вид оръжие, както и за процента смъртни случаи в резултат на домашно насилие в домовете на малтретирани жени. Според отдела на ООН по въпросите на разоръжаването несъразмерно голям процент от притежателите и ползвателите на малки оръжия са мъже както в ситуации на конфликт, така и в безконфликтни ситуации. В повечето случаи на насилие от мъже над жени огнестрелните оръжия се използват за сплашване или като смъртоносно оръжие. Когато се използва огнестрелно оръжие, е по-малко вероятно жертвите на домашно насилие да имат видими наранявания. Същевременно обаче е по-голяма вероятността те да бъдат сплашени. Огнестрелните оръжия се използват най-вече за сплашване на партньора (69,1 %), като един от примерите е, че при използването на такъв вид оръжие извършителите са по-малко склонни да удрят с юмрук или да ритат жертвата.

Използването на какъвто и да е вид оръжие е свързано с широк диапазон от прояви на насилие, при което последиците за жертвите надхвърлят физическите наранявания. Заплахите и сплашването причиняват психологически последици и травми и много от жертвите избягват да сигнализират за такова насилие, тъй като се боят от отмъщение. Специалистите, като осигуряващите здравни услуги, социалните работници и служителите в областта на обществената сигурност, се нуждаят от обучение, за да могат да реагират на прояви на насилие, при които се използват МОЛВ.

Участието на общностите и създаването на общностна мрежа за подкрепа може да допринесе за по-добро подпомагане на жертвите на престъпления, извършени с огнестрелни оръжия, и за предотвратяване на прояви на насилие, които могат да доведат по-конкретно до умишлени убийства. Активните общности допринасят за изграждането на доверие, прозрачност, комуникация и ангажираност при полаганите усилия.

От 2009 г. службата за обществена сигурност (СОС) на генералния секретариат на Организацията на американските държави (ОАД) (СОС на ОАД) подпомага усилията на държавите-членки на ОАД, за контрол на потока от незаконни МОЛВ и боеприпаси и за управление на институционалните запаси посредством програмата за подпомагане на контрола на оръжия и боеприпаси (РАСАМ). РАСАМ осъществява проекти в сътрудничество с повечето от 34-те активни държави-членки на ОАД, в съответствие с разпоредбите на CIFTA. Тези дейности доведоха до маркирането на над 290 000 огнестрелни оръжия и унищожаването на други 60 000 оръжия и на над 1 700 тона боеприпаси в целия регион.

Въпреки постигнатите съществени резултати в областта на маркирането на МОЛВ, физическата сигурност и управлението на запасите, продължават да съществуват значителни асиметрии в националния капацитет, особено сред държавите от Централна Америка и Карибския басейн. Протоколите за управление на запасите продължават да не се прилагат системно в почти всички държави от региона, а исканията за техническа помощ, експертни съвети и сътрудничество се увеличиха в резултат от успешното изпълнение на предходни дейности по линия на РАСАМ и повишеното доверие на националните органи в ролята на ОАД в тази област.

При изпълнението на предходни проекти по линия на РАСАМ, както и по време на неотдавнашните заседания в рамките на CIFTA, няколко държави-членки на ОАД, поискаха техническа помощ в областите, към които е насочено проектопредложението. Сред държавите, поискали подкрепа за подобряването на физическата сигурност и капацитета за управление на запасите, са Белиз, Гватемала, Ел Салвадор, Хондурас, Коста Рика, Ямайка, Доминиканската република, и Доминика. Белиз, Гватемала, Ел Салвадор, Хондурас, Коста Рика и Панама отправиха искане за помощ за унищожаването на излишни, остарели или конфискувани МОЛВ и боеприпаси. Междувременно броят на исканията за обучение и съдействие за маркирането и проследяването на МОЛВ остава висок, като помощ са поискали Гватемала, Ел Салвадор, Хондурас, Коста Рика, Панама, Бахамските острови, Барбадос, Ямайка, Доминиканската република, Тринидад и Тобаго, Гвиана, Суринам, Уругвай и Парагвай.

Настоящият проект ще включва и компонент за превенция, състоящ се от междусекторни и съвместни интервенции с акцент върху общностите, насочени към намаляване на рисковите фактори за насилие, като посочените по-горе специалисти и общностите са преки бенефициери, а косвени цели са извършителите и жертвите.

Компонентът „превенция“ ще се осъществява в рамките на една определена общност на трите избрани държави. Възможно е да се наложи адаптиране на интервенциите, за да се отговори на нуждите на конкретни групи от населението, методите на обществената ангажираност и различните предизвикателства и възможности за провеждане на съвместни инициативи за предотвратяване на насилието с огнестрелни оръжия в различните общности. Макар и държавите, към които ще се насочат тези усилия, все още да не са определени, вероятните кандидати за подкрепа по проекта са Гватемала, Ел Салвадор, Хондурас и Ямайка, заради много високите нива на насилствената престъпност и свързаната с това употреба на огнестрелни оръжия.

1.2. Цели

Чрез този тригодишен проект отделът за обществена сигурност на ОАД има за цел да засили капацитета на правителствата на държавите-членки на ОАД, да контролират и намалят незаконното разпространение и трафика на малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ) и на конвенционални боеприпаси в региона и да укрепят капацитета на избраните общности с цел предотвратяване на въоръженото насилие. Техническата помощ и сътрудничеството с държавите членки, които подкрепят общата цел на проекта, ще се основават на следните цели:

- укрепване на физическата сигурност и системите за управление на националните военни и други институционални запаси чрез подобряване на мерките за сигурност на обектите и инвентарен контрол,
- укрепване на националните способности за унищожаване на иззети, излишни или небезопасени МОЛВ и боеприпаси,
- засилване на националния капацитет за маркиране и проследяване на МОЛВ и поощряване на регионалното сътрудничество при проследяването на конфискувани оръжия и боеприпаси,
- подобряване на механизмите за трансфер на МОЛВ чрез националното законодателство, граничен контрол и регионална координация, и
- насърчаване на социално отговорно поведение в избрани общности, с насоченост към групите, които са силно засегнати от въоръжено насилие, включително чрез кампании за предаване на притежаваните оръжия или други стратегии, целящи намаляване на последиците на местно равнище от насилствената престъпност.

2. Подбор на изпълнителна агенция и координация с други подходящи инициативи за финансиране

2.1. Изпълнителна агенция — Организацията на американските държави (ОАД)

ОАД играе ключова роля в регионалната рамка за предотвратяване на незаконното разпространение на малки оръжия и леки въоръжения, боеприпаси и взривни вещества в Латинска Америка и Карибския басейн. През 1997 г. регионът първи в света прие регионален инструмент за контрол на тези оръжия с подписването на CIFTA. Като осигурява техническия секретариат на CIFTA, ОАД се намира в уникалната позиция да координира усилията в западното полукълбо за борба с неконтролираното разпространение на незаконни малки оръжия, леки

въоръжения и боеприпаси, което е необходима стъпка за подобряване на сигурността на гражданите и намаляване на въоръженото насилие. В тази си роля СОС на ОАД осъществява проекти в подкрепа на държавите-членки на ОАД, за да могат те да изпълнят задълженията си да гарантират сигурността на националните запаси от огнестрелни оръжия, да приложат законодателни мерки за криминализиране на незаконното производство и трафика на огнестрелни оръжия по националното право, да изискват маркирането на огнестрелните оръжия и да обменят информация с други страни по CIFTA във връзка с данните относно проследяването и моделите за незаконен трафик. От 2007 г. по линия на проектите на ОАД, които се подкрепят от международни донори, е предоставено обучение, техническа помощ и оборудване на 29 държави в региона, което доведе до маркирането на почти 300 000 огнестрелни оръжия, унищожаването на други 65 000 излишни или конфискувани огнестрелни оръжия и унищожаването на над 1 700 тона небезопасени, с изтекъл срок на годност или излишни боеприпаси. Никоя друга регионална или подрегионална организация, обхващаща изцяло Северна и Южна Америка, няма необходимото политическо влияние, технически опит или географски обхват, за да бъде в състояние да подкрепя и подпомага всички 35 американски държави.

(Куба е единствената неактивна държава — членка на ОАД, и бъдещият ѝ статут подлежи на диалог, който би могъл да започне по искане на правителството на Куба в съответствие с практиките, целите и принципите на ОАД.)

Освен това държавите-членки на ОАД, са възложили на СОС на ОАД отговорността да изготви проект за междуконтинентален план за действие за предотвратяване и намаляване на убийствата. Една от целите на този план е да се намалят наличността и достъпът до оръжия. Два от инструментите на службата за обществена сигурност за изпълнение на плана са междумериканската програма и мрежата за превенция на насилието и престъпността. Компонентът „превенция“ на този проект ще се осъществява съгласно насоките на програмата и на мрежата, лидерство на младите хора, отчитане на трите равнища на превенция, въз основа на научни данни, междусекторна координация, социално участие чрез овластяване на общностите, насърчаване на международното сътрудничество, утвърждаване на култура на мир и измерение, отчитащо равенството между половете и правата на човека.

2.2. Координиране с други подходящи инициативи за финансиране

Като обща практика СОС на ОАД координира дейностите си с други агенции и организации, получаващи средства от едни и същи или от различни донори – правителства и международни органи. Що се отнася до организациите, получаващи подкрепа от Съюза за дейностите, предложени по настоящия проект, Глобалната програма за огнестрелни оръжия на Службата на ООН по наркотиците и престъпността (СНПООН) има пряко отношение към проекта. Звено за контакт за тази координация ще бъдат както регионалното бюро на СНПООН в Мексико, така и бюрата в държавите, в които ще се провеждат конкретни дейности по проекта. Предвид текущата работа на СНПООН в тази област, дейностите по проекта ще бъдат приведени в съответствие със стълбовете на Глобалната програма за огнестрелните оръжия.

По отношение на законодателните и политическите промени, СОС на ОАД ще продължи да работи в тази област чрез CIFTA в рамките на годишните заседания на нейния консултативен комитет и чрез специални работни групи, които са разработили и продължават да усъвършенстват примерно законодателство за държавите-страни по Конвенцията. Цел 4 на настоящото предложение е да се подобрят механизмите за трансфер на МОЛВ чрез национално законодателство, граничен контрол и регионална координация, като се постави акцент върху правните механизми. Дейностите ще включват регионален семинар за разработване на механизми за законен трансграничен трансфер и неговото проследяване, разработване на виртуална мрежа за координация с цел обмен на информация относно законния трансфер и незаконния трафик и правна помощ за конкретни държави. Разработените от СНПООН законодателни инструменти ще имат важно значение за насочване на работата по проекта на ОАД в тази област, а в процеса на разработване на тези регионални рамки ще се търсят становищата и опитът на СНПООН, включително като се отправят покани до представители на СНПООН да участват в семинари и да изразяват становище при работата по виртуална мрежа за координация.

Що се отнася до мерките за превенция и сигурност, СОС на ОАД ще се свърже със СНПООН с оглед организирането на дискусии, така че да се обмени информацията относно проектите за маркиране и проследяване на огнестрелни оръжия и относно натрупания опит. Тъй като предходни проекти на ОАД са поставяли акцент в тази област, присъствието на служители на СНПООН на заседанията на консултативния комитет на CIFTA би могло да улесни обмена на опит в началото на проекта.

Събирането и анализът на данни, което е друг стълб на Глобалната програма за огнестрелните оръжия, ще дадат добра възможност за ОАД да сподели информацията, събрана по време на дейностите по проекти със СНПООН. Във връзка с това СОС на ОАД възнамерява да установи контакти с централата на СНПООН във Виена, както и с бюрото за връзка в Ню Йорк и с регионалното бюро в Мексико, за да се координират начините, по които можем да обменяме информация за проектни дейности, което ще ги подпомогне при анализирането на моделите и тенденциите на трафика в световен мащаб.

3. Описание на проекта

3.1. Описание

Общата цел на този проект е да се укрепи капацитетът на правителствата на държавите-членки на ОАД за контрол и намаляване на незаконното разпространение и трафика на малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ) и на конвенционални боеприпаси в цяла Латинска Америка и Карибския басейн и да се намали въздействието на МОЛВ върху уязвимите групи от населението и общности в региона. Като се основават на предишни дейности, извършвани от СОС на ОАД чрез неговата програма за подпомагане на контрола на оръжия и боеприпаси (РАСАМ), дейностите по проекта ще се съсредоточат върху осигуряването на институционални запаси от малки оръжия, леки въоръжения и боеприпаси чрез мерки за физическа сигурност и управление на запасите, предотвратяването на незаконния трафик на оръжия и боеприпаси през международни граници в рамките на региона, както и идентифицирането и проследяването на малки оръжия, леки въоръжения и боеприпаси, които са иззети от държавните органи, за да се установят източниците им. В процеса на изпълнение на проекта ОАД ще обучава национални агенции, които отговарят за физическата сигурност и управлението на запасите и ще предоставя оборудване и софтуер за национален инвентарен контрол.

Усилията за управление на запасите ще включват също помощ за правителствата за унищожаването на конфискувани, излишни и небезопасени МОЛВ и боеприпаси. ОАД ще укрепи предходен проект, в рамките на който е осигурено оборудване и обучение за маркиране и проследяване на МОЛВ чрез подпомагане на държавите членки, които не са получили подкрепа в тази област, както и на онези държави членки, които са били подпомогнати и впоследствие са поискали допълнителна помощ за обучение и поддръжка на оборудването за маркиране. Като използва координационната си роля като секретариат за CIFTA, ОАД ще окаже консултантска и техническа помощ на държавите членки при изготвянето на законодателство, което насърчава мерки за предотвратяване, борба и ликвидиране на незаконното производство и трафика на МОЛВ и боеприпаси, в съответствие с разпоредбите на CIFTA. Наред с това, пилотна програма за превенция ще бъде насочена към избрани общности в две или три от държавите, които са най-силно засегнати от въоръжено насилие, свързано с разпространението на МОЛВ. Предвиденият график за изпълнение на проекта е 36 месеца.

3.2. Методология

3.2.1. Организационна структура

Настоящият проект ще се изпълнява от СОС на ОАД чрез неговата служба за обществена сигурност в координация с подпомаганите държави-членки на ОАД. Екипът на СОС на ОАД за управление на проекта ще се състои от петима служители, базирани в централата на ОАД във Вашингтон, окръг Колумбия, а изпълнението на проекта ще бъде възложено на регионален екип за техническа поддръжка и местно нает персонал в държавите членки съобразно специфичните дейности, които трябва да се извършат.

Регионалният екип на програмата за подпомагане на контрола на оръжия и боеприпаси (РАСАМ) ще се състои от ръководител/координатор на екипа, експерт по управление на информацията и базите данни, специалист по логистична/административна поддръжка и трима техници с опит в областта на безопасността, идентифицирането, маркирането и унищожаването на огнестрелни оръжия, както и със сертификат за ниво 3 по обезвреждане на взривни устройства, в съответствие със споразумението от работния форум на Европейския комитет по стандартизация за стандартите за компетентност по обезвреждане на взривни устройства. За тясно специализирано обучение и задачи ОАД може да договори също краткосрочна подкрепа от други технически партньорски организации, включително Golden West Humanitarian Foundation, която има богат опит в разработването на иновативни технологии, подходящи за преодоляване на оперативни предизвикателства в областта на боеприпасите, експлозивите, мините и МОЛВ.

Екипът на СОС на ОАД за управление на програмата ще се координира пряко с националните органи на държавите членки, които са поискали подкрепа по въпроси, свързани с МОЛВ и боеприпаси. В няколко случая ОАД има сключени споразумения за сътрудничество за подпомагане на държавите членки в областта на физическата сигурност и управлението на запасите и маркирането и проследяването на МОЛВ, които ще послужат като основа за техническа помощ. Екипът за техническа помощ по линия на РАСАМ ще бъде готов да предостави обучение и поддръжка на оборудване за маркиране на МОЛВ в отговор на постъпили искания за помощ незабавно след стартирането на проекта.

3.2.2. Технически подход

Ще е необходимо член на екипа на СОС на ОАД за управление на програмата, с подкрепата на техническия екип по РАСАМ, да извършва първоначална оценка на исканията за помощ във връзка с физическата сигурност, управлението на запасите и унищожаването на МОЛВ или боеприпаси. Въз основа на тези оценки екипът за управление ще предложи планове за действие по държави на националните органи, които ще бъдат изпълнени с подкрепа от техническия екип по РАСАМ съобразно най-неотложните приоритети и наличните средства. При дейностите по унищожаване на боеприпасите ще се вземат предвид възрастта, състоянието и амортизацията на материалите, като се даде приоритет на отстраняването на материали, които представляват най-голямата заплаха за

обществената безопасност и сигурност чрез непланирани експлозии или отклоняване. Малките оръжия и леките въоръжения ще бъдат набелязвани за унищожаване посредством аналитични критерии, сред които функционалност, смъртност и риск от отклоняване. Унищожаването на иззети или конфискувани оръжия ще бъде ограничено до оръжията, които са освободени от съдебните органи и за които вече не се изисква да бъдат представени като доказателство в съдебни производства. При разработването на плана за действие на всяка държава се вземат предвид следните насоки:

- международните технически насоки за боеприпасите,
- стандартите за огнестрелните оръжия на ОАД; насоките за маркиране и водене на регистър, и
- наръчника за унищожаване, изготвен от отдела на ООН по въпросите на разоръжаването: малки оръжия, леки въоръжения, боеприпаси и взривни вещества.

За да се подобри регионалната координация на националното законодателство, механизмите за трансфер и граничния контрол във връзка с МОЛВ, ОАД ще проведе регионални семинари заедно с годишните заседания на консултативния комитет на CIFTA. Подкрепата за тези семинари ще допринесе и за по-активното участие на компетентните национални органи на заседанието на CIFTA и ще осигури форуми за набелязване на общи проблеми и решения за тях. Екипът за управление на СОС на ОАД ще допринесе за разработването на дневните редове за заседанията на CIFTA, както и за координирането и провеждането на семинарите. По време на семинарите ще се разглеждат специфични теми в областта на регионалното сътрудничество и координация, за да се определят нуждите от обучение и техническа помощ, които са общи за съседни държави и подрегиони. Специален акцент в регионалните семинари ще бъде поставен върху разработването на регионална система за уведомяване за законен трансфер на оръжие, който е съвместим с разпоредбите на CIFTA и е съобразен с насоките за прозрачност, съдържащи се в Договора за търговията с оръжие (ДТО), който някои държави-членки на ОАД и страни по CIFTA са подписали и ратифицирали.

Последващите курсове за обучение ще бъдат координирани от екипа на СОС на ОАД за управление на проекта и провеждани от техническия екип по RACAM с участието на държавите членки на национално и подрегионално равнище, за да се подобри комуникацията между националните органи със сходни отговорности в определени географски области. Един курс ще бъде насочен към обучение на митническите и пристанищните власти по регистриране на описи на иззети оръжия и боеприпаси с цел насърчаване на проследяването и установяването на моделите на трафик като средство за намаляване на контрабандата на оръжие и насърчаване на по-успешното докладване на изземвания. Екипът по RACAM ще предостави софтуер и компютърно оборудване в подкрепа на тези дейности след като националните служители преминат обучение. Във връзка с това обучение екипът по RACAM ще представи информация, както и разпечатани насоки, предназначени за разпространение, относно идентифицирането, класифицирането и безопасността на МОЛВ и боеприпаси, с цел предотвратяване на инциденти.

Компонентът „превенция“ на проекта ще се съсредоточи върху една общност във всяка от трите избрани държави. СОС на ОАД ще координира оценките на общностите, като се започне с методологията на системата за стратегическа диагностика SIDIE (*Sistema de Diagnostico Estratégico*), чрез която ще се оценят съществуващите рискове от насилие с огнестрелни оръжия на общностно равнище, включително най-рисковите групи, както и силните и слабите страни по отношение на способността на определена общност да се защити. Ще бъдат набелязани услугите, предоставяни от държавата и гражданското общество за подпомагане и защита на жертвите на въоръжено насилие и на местните органи ще бъде предоставен списък с политически препоръки. Оценката ще бъде съобразена с аспектите на пола и освен това ще включва основан на правата на човека подход.

Втората стъпка в този процес ще бъде изграждането на капацитета на местните доставчици на здравни услуги, социални работници, служители в областта на правосъдието и обществената сигурност, за да могат по-добре да подпомагат и защитават жертвите на насилие и престъпления и да работят за предотвратяване на рецидив сред нарушителите. При тази дейност ще се постави акцент върху работата с жертвите и извършителите на домашно насилие. Ще се предоставя психологическо и психосоциално подпомагане чрез създаване или укрепване на групи за взаимно подпомагане и ще се обмислят начини за реинтеграцията на жертвите на пазара на труда. Жертвите и техните семейства ще бъдат насърчавани да докладват за проявите на насилие и заплахите за насилие, като същевременно служителите в областта на правосъдието и обществената сигурност ще бъдат обучени как да реагират по-добре на този вид насилие. Доставчиците на здравни услуги и специалистите в областта на правосъдието ще бъдат насърчени да интегрират психологическа помощ за извършителите като стратегия за превенция на риска и за да се избегне повторно нарушение.

Ще бъдат включени и дейности, чрез които общността да преодолее слабостите си, да идентифицира и укрепва съществуващите мрежи за закрила и да работи заедно със съществуващите официални мрежи за превенция. Тези дейности ще включват курсове за обучение относно техники за уреждане на конфликти по ненасилствен начин за лидерите на общностите и при необходимост кампании за намаляване на рисковете, свързани с МОЛВ. Някои от дейностите могат да бъдат насочени към групи, считани за най-уязвими в началото на процеса, като млади хора в рисково положение (напр. мултисистемна терапия) или жени (предприемачество). Всички общностни дейности за изграждане на капацитета ще бъдат оценени посредством най-подходящите инструменти като въпросници или целеви групи. Наред с това ще бъдат създадени специфични инструменти за оценка на избраните интервенции, след приключване на подбора.

3.2.3. Аспекти, свързани с равенството между половете

Тъй като въоръжените конфликти засягат жените, мъжете, момичетата и момчетата по различни начини, този проект отчита, че жените и момичетата в държавите от Латинска Америка и Карибския басейн са изправени пред дискриминация въз основа на техния пол и са в уязвимо положение по отношение на сексуалното насилие. С цел насърчаване и подкрепа на активното и съдържателно участие на жените във всички механизми за предотвратяване на насилието и за разрешаване на конфликти, във всички дейности ще бъде включен аспектът за равенството между половете. Една от основните мерки ще бъде включването на жените на всички равнища на изпълнение на проектите от Генералния секретариат на ОАД, както за техническата цел, свързана с разрешаването на конфликти, така и с цел превенция на насилието. Това започва с участието им на равнището на секретариата на ОАД за многоизмерна сигурност и директора на СОС на ОАД и стига до националния и техническия персонал по РАСАМ, участващ в дейностите в областта на физическата сигурност, управлението на запасите и унищожаването и контрола на МОЛВ, както и служителите на местно равнище — с цел насърчаване на превенцията на насилието. В дейностите по превенция на насилието ще се обърне особено внимание на потребността на жените и момичетата от сигурност и безопасност в рамките на техните общности и на участието им в търсенето на решения на тези предизвикателства. Като партньори за конкретни дейности ще се търсят регионални и местни организации, ръководени от жени, въз основа на съвместимостта на социалните цели на съответната организацията с тези на проекта и досегашния опит в техническите области на проекта.

3.2.4. Външна координация

Освен координацията и сътрудничеството с национални органи в целия регион, при изпълнението на проекта ОАД ще осъществява координация и ще си сътрудничи и с други институции и организации. Изброените по-долу образувания може да са в състояние да предоставят помощ по конкретни въпроси и да подпомагат популяризирането на инициативата в региона:

- Службата на ООН по наркотиците и престъпността (СНПООН), включително регионалните и националните ѝ офиси, когато е приложимо: Глобалната програма за огнестрелните оръжия, по-специално контрола върху транзитното преминаване и посредничеството,
- Програмата на Централна Америка за контрол върху малките оръжия и леките въоръжения (CASAC) по линия на Системата за интеграция на Централна Америка (SICA): Насърчаване на регионалните инициативи за Централна Америка чрез участие в регионални семинари и последващи действия по предходни проекти относно МОЛВ, финансирани от ЕСВД,
- Изпълнителната агенция по въпросите на престъпността и сигурността на Карибската общност (IMPACS): координация с Регионалната интегрирана мрежа за балистична информация (RIBIN),
- Интерпол: Техническа помощ за обучението в областта на МОЛВ (iARMS),
- Службата на САЩ по въпросите на алкохола, тютюна, огнестрелните оръжия и експлозивите (ATF): Технически експертен опит в проследяването на МОЛВ (e-Trace),
- Канадската кралска конна полиция (RCMP): Техническо сътрудничество за разработването на обучение по въпросите на идентифицирането и класифицирането на МОЛВ,
- Организация за изследване на оръжия в райони на конфликт: координация и техническа помощ за проследяването на МОЛВ чрез инициативата I-Trace,
- Организациите на гражданското общество, работещи за превенция на престъпността и насилието, включително Централноамериканската мрежа за изграждане на мира и човешка сигурност (REDCEPAZ — Red Centroamericana para la Construcción de la Paz y Seguridad Humana), Института за преподаване на устойчиво развитие (IEPADES — Instituto de Enseñanza para el Desarrollo Sostenible — Гватемала), Interpeace (Централна Америка), Алианса за предотвратяване на насилието (Ямайка), Групата за овластяване на Северния бряг (North Coast Empowerment Group) (Тринидад и Тобаго).

3.3. Цели и дейности по проекта

Цел № 1: Укрепване на системите за физическа сигурност и управление на запасите (ФСУЗ) на националните военни и други институционални запаси чрез подобряване на мерките за сигурност на обектите и инвентарен контрол.

Спомагателни дейности:

- Дейност 1.1: Оценка на положението във връзка с ФСУЗ на националните институции в поне девет държави-членки на ОАД.
- Дейност 1.2: Разработване на софтуер за инвентарен контрол на МОЛВ и боеприпаси и осигуряване на софтуер и обучение посредством CIFTA на всички ключови държави-членки на ОАД.
- Дейност 1.3: Осигуряване на обучение на важни национални органи относно добрите практики в областта на ФСУЗ, включително инвентарен контрол и идентифициране и класифициране на МОЛВ по време на семинари, провеждани едновременно с прояви по линия на CIFTA.

Очаквани резултати:

- Да бъдат изготвени девет оценки на национално равнище на капацитета и потребностите във връзка с физическата сигурност и управлението на запасите.
- Да бъде разработен и разпространен софтуер за инвентарен контрол сред най-малко девет държави-членки на ОАД.
- Да бъдат проведени два семинара относно добри практики във връзка с ФСУЗ, по време на които да бъдат обучени общо 60 национални служители от 15 държави-членки на ОАД.

Цел № 2: Укрепване на националните способности за унищожаване на иззети, излишни или необезопасени МОЛВ и боеприпаси.

Спомагателни дейности:

- Дейност 2.1: Осигуряване на обучение и техническа помощ, както и наблюдение на унищожаването на конфискувани, излишни или необезопасени МОЛВ и боеприпаси на най-малко осем държави-членки на ОАД.
- Дейност 2.2: Осъществяване на координация с правителството на Испания с цел осигуряване на обучение за тесни специалисти по обезвреждане на взривни устройства на 60 техници от държавите-членки на ОАД, в испанската академия за военни инженери в Мадрид.

Очаквани резултати:

- Да бъдат обучени най-малко 200 национални служители от осем държави-членки на ОАД, как да осъществяват безопасно унищожаване на МОЛВ, боеприпаси и експлозиви.
- Да бъдат унищожени 300 тона муниции и 30 000 МОЛВ.
- Най-малко 60 национални техници да бъдат обучени да извършват обезвреждане на взривни устройства на ниво 3 по стандартите на работния форум на Европейския комитет по стандартизация.

Цел № 3: Укрепване на националния капацитет за маркиране и проследяване на МОЛВ и поощряване на регионалното сътрудничество при проследяването на конфискувани оръжия и боеприпаси.

Спомагателни дейности:

- Дейност 3.1: Провеждане на най-малко едно посещение за помощ при поддръжката и обучението в 18 държави-членки на ОАД, които в преди това са получили оборудване за маркиране и обучение за МОЛВ чрез ОАД.
- Дейност 3.2: Предоставяне на ограничен брой допълнително оборудване за маркиране за МОЛВ на държави-членки на ОАД, поискали машини и компютърно оборудване с цел да подобрят капацитета си за маркиране и водене на регистър.
- Дейност 3.3: Първоначално предоставяне на оборудване за маркиране на МОЛВ и на обучение на три държави-членки на ОАД, които не са получавали подкрепа преди това.
- Дейност 3.4: Консолидиране на данни за МОЛВ, иззети от националните органи и унищожени по време на дейност 2.1, с цел проследяване на държавите на произход и транзитно преминаване и анализиране на моделите на незаконен трафик.

Очаквани резултати:

- Двеста национални техници от 18 държави-членки на ОАД, да бъдат обучени да използват оборудването за маркиране и водене на регистър за МОЛВ.
- Да бъдат поправени повредените или да бъдат предоставени нови машини за маркиране на държавите-членки на ОАД, за да се гарантира, че всяка от 25-те държави, които са участвали в първоначалния проект на ОАД за маркиране на МОЛВ, разполага с поне една функционираща машина.
- Да бъде предоставена най-малко една машина за маркиране на МОЛВ и софтуер и оборудване за водене на регистър на три държави-членки на ОАД, които не са участвали в първоначалния проект на ОАД за маркиране на МОЛВ.
- Да бъдат предоставени данни за идентифициране на МОЛВ за около 30 000 МОЛВ, иззети прит инвентарите на държавите-членки на ОАД, на Организацията за изследване на оръжия в райони на конфликт с цел използване и анализ в рамките на инициативата I-trace, както и на международни правоприлагащи агенции за индивидуално проследяване на огнестрелни оръжия чрез системата iARMS на INTERPOL и системите за електронно проследяване на Службата на САЩ за алкохол, тютюн и огнестрелни оръжия.

Цел № 4: Подобряване на механизмите за трансфер на МОЛВ чрез националното законодателство, граничен контрол и регионална координация.

Спомагателни дейности:

- Дейност 4.1: Провеждане на регионален семинар в контекста на CIFTA за разработване на механизъм за трансгранични и регионални комуникации и комуникация с цел уведомяване на съседните държави за законен трансфер на оръжие и за улесняване на проследяването му.
- Дейност 4.2: Създаване на виртуална мрежа за координация с цел обмен на информация относно дейностите, свързани с незаконен трафик и производство на оръжия.
- Дейност 4.3: Предоставяне на правна помощ относно националното законодателство за контрол на държавите-членки на ОАД, поискали подкрепа.

Очаквани резултати:

- Държавите, които са страни по CIFTA, да съгласуват и одобрят стандартизиран формат за докладване на законен трансфер на оръжие в Северна и Южна Америка.
- Да се разработи и да започне да функционира виртуална платформа за уведомяване преди трансфер на оръжие (по модела на онлайн системата PEN за химични прекурсори).
- На пет държави-членки на ОАД, да бъде предоставена правна помощ за разработването на национални методи за контрол на МОЛВ, боеприпаси и/или експлозиви.

Цел № 5: Насърчаване на социално отговорно поведение в избрани общности, с насоченост към групите, които са силно засегнати от въоръжено насилие, и прилагане на действия за междусекторно сътрудничество, предназначени да намалят риска и рецидива на такива тежки престъпления в една избрана общност от всяка от трите участващи държави.

Спомагателни дейности:

- Дейност 5.1: Координиране и извършване на диагностични оценки на моделите на въоръжено насилие и свързаните с него проблеми в избрани общности от три държави-членки на ОАД (по една от всяка държава), за да се идентифицират групите от населението, в които е налице високо равнище на престъпност с използване на МОЛВ, където усилията за предотвратяване могат да намалят равнищата на насилие, и на държавните служби и организациите на гражданското общество, създадени с цел подпомагане на жертвите на престъпления и насилие.
- Дейност 5.2: Осигуряване на курсове за обучение за доставчиците на здравни услуги, социалните работници, служителите в областта на правосъдието и обществената сигурност, за да се подобри капацитетът им за оказване на помощ на жертвите на домашно насилие и други форми на въоръжено насилие и курсове за обучение на лидерите на общности, и по-специално на лидерите мъже, относно техники за уреждане на конфликти по ненасилствен начин, с цел предотвратяване на рецидив сред нарушителите.
- Дейност 5.3: Провеждане на семинари за изграждане на капацитет в общностите за превенция на насилието, насочени към увеличаване на защитните фактори сред групите от населението, определени като най-уязвими към насилие и насилие, свързано с употребата на огнестрелни оръжия, в три избрани общности.
- Дейност 5.4: Оценка на ефективността на мерките за превенция в рамките на проекта.

Очаквани резултати:

- Да се извършат три оценки на местно равнище [оценка, включваща местните модели на насилие с огнестрелни оръжия, уязвимите групи от населението, броя на случаите на домашно насилие с използване на огнестрелни оръжия като механизъм на насилие и престъпност, местните услуги за помощ и подкрепа, осигурявани на жертвите на насилие и въоръжено насилие, и списък с препоръки за лицата, отговорни за вземането на решения, в рамките на трите избрани общности].
- Да се укрепят три общностни мрежи, така че да предоставят начини за справяне с риска от насилие с използване на оръжия.
- Триста държавни служители и представители на гражданското общество, които се занимават с предоставяне на грижи, да бъдат обучени с оглед на подобряване на възможностите за превенция и смекчаване на последиците от въоръженото насилие.
- Да бъдат осъществени и оценени избрани интервенции, насочени към групите, които са най-уязвими към насилие с използване на огнестрелни оръжия, в рамките на една общност от всяка от трите избрани държави бенефициери.

4. Бенефициери

Преките бенефициери на цели 1—4 са националните институции и органи, отговарящи за контрола на МОЛВ, боеприпасите и взривните вещества в Латинска Америка и Карибския басейн. От разработването на капацитет във връзка с физическата сигурност и управлението на запасите и унищожаването на МОЛВ, боеприпаси и взривни вещества ще се ползват министерствата на отбраната и обществената сигурност на правителствата на Белиз, Гватемала, Ел Салвадор, Хондурас, Коста Рика, Ямайка, Доминиканската република и Панама. Освен тези държави, министерствата на Бахамските острови, Барбадос, Тринидад и Тобаго, Гвиана, Суринам, Уругвай и Парагвай ще се ползват пряко от изграждането на капацитет за маркиране и проследяване на МОЛВ. Обучението и обмяна на информация и инициативите за регионално сътрудничество и координация ще бъдат от полза за органите за контрол на МОЛВ в целия регион. На местните власти в три от най-тежко засегнатите от тежката престъпност и други форми на въоръжено насилие държави ще бъде предоставено обучение относно превенцията на насилието и смекчаването на последиците от него. Крайните бенефициери на дейностите, извършвани по линия на всичките пет цели, ще бъдат граждани от Централна Америка, Карибския басейн и избрани държави от Южна Америка, засегнати от високи равнища на престъпност и въоръжено насилие.

5. Видимост на Европейския съюз

СОС на ОАД ще гарантира, че всички дейности по проекта отчитат, че Съюзът предоставя финансова подкрепа за проекта чрез множество средства. В съобщения за медиите, чрез социалните медии и в интервюта с новинарски медии за прояви с голяма публичност ще се изтъква подкрепата на ЕС. Върху цялото оборудване, печатни материали или компютърен софтуер, които се даряват на държавите бенефициери, ще бъде посочено, че са финансирани от Съюза. Всички шапки, работни комбинезони или работни униформи на персонала по проекта ще носят логото и/или знамето на ЕС, като ясен метод на брандиране. Подкрепата от страна на Съюза ще бъде публикувана и видима на уебсайтовете и публикациите на ОАД, свързани с подпомагани проекти и програми.

6. Продължителност

Предвиденият график за изпълнение на проекта е 36 месеца.

7. Общи положения

Техническото изпълнение на проекта ще се осъществява от СОС на ОАД чрез две съществуващи програми: програмата за подпомагане на контрола на оръжия и боеприпаси (РАСАМ) и Межамериканската програма и мрежа за превенция на насилието и престъпността. Ролята на службата при изпълнението и подпомагането на СІFTA посредством нейния план за действие за периода 2018—2022 г. ще бъде ключов фактор за подпомагането за изграждането на национален капацитет.

8. Партньори

СОС на ОАД ще изпълнява проекта в партньорство с националните органи за контрол на МОЛВ, боеприпасите и взривните вещества и с органите, отговарящи за обществената сигурност в подпомаганите държави. Тези усилия ще бъдат насочени основно към подрегионите на Централна Америка и Карибския басейн, където равнищата на въоръжено насилие остават високи, но националните финансови ресурси и капацитет са най-ограничени.

9. Докладване

На всяко тримесечие ще бъдат представяни описателни доклади за напредъка и финансовото положение, за да се даде възможност за адекватно и навременно наблюдение и оценка.